

Kazakistan Üzerine Oryantasyon Notları

1) Kazakistan'da kitleler Nazarbayev rejimine karşı harekete geçtiler. Daha önce işçi eylemliliklerinin görülmüş olduğu Janaözen'de başlayan eylemler hızla ülkenin diğer bölgelerine de yayıldı. Gerçek devrimci bir önderlikten yoksun olan eylemlerde zamların geri alınması, ücretlerin yükseltilmesi ve valilerin/kabine görevlilerinin görevden alınması talepleri ön plana çıkıyor.

Dünya'nın yüz ölçümü olarak 9. büyük ülkesi olan, Orta Asya'da en zengin kaynaklara sahip ülke ve işlerin "sisteme göre" yolunda gittiği (istikrar) ülkede olup bitenler, dünya gündeminde ağırlık kazanmış durumdadır. Eylemlerde örgütlülüğün az olduğu, kendiliğindenci bir eğilim taşıdığı, eyleme katılımlarda kadınların sayısının bir hayli az olduğu, rejimin veya rejimin muhalifi eski oligarkların mı desteklediğinin henüz belirli olmadığı paramiliter ve yönsüz siyasal olmayan şiddet uygulayan grupların Almatı'da yaptıklarının hareketi ciddi ölçüde manipüle ettiği ve halk hareketinin klasik karakterinden uzaklaştırdığı tartışılan noktalar arasındadır.

2) Sovyet emperyalizminden geriye kalan bir bölge olan Kazakistan'da temel kitleler üzerinde tam boy baskı politikası uygulanırken ülkenin temel kaynakları oligarkların ve uluslararası sermayenin elinde bulunuyor. Sovyet emperyalizminin dağılışımdan 2019 yılına kadar ülkeyi fiili ve resmi olarak yöneten Nazarbayev başını çektiği rejimi, temel kitleler, işçiler, kadınlar, ezilen uluslar üzerinde baskı ve sömürü politikası yürütürken "Kazaklaştırma" adı verilecek resmi politikayla rejime tutkal olacak ve rejimi ayakta tutacak politikalarla bu durumu pekiştirmekteydi. 2019 yılından sonra ülkenin yönetiminden fiili olarak çekilip kendisini "dokunulmaz" "ulusal önder" olarak konumlandıran

Nazarbayev'in yerine Tokayev gelmişti. ABD, Rusya ve Çin emperyalistleriyle ayrı ayrı ve çok yönlü ilişkiler geliştiren; milliyetçi ve irredentalist (soydaşları gerekçe ederek sözde "kurtarmacı" yayılma siyaseti) eğilimler taşıyan politikalar Kazakistan halklarının çok yönlü mülksüzleştirilmesine neden olmuşken oligarklar ve uluslararası şirketler birbirlerine karşı ve kendi içlerinde derinleşen krizin faturasını daha fazla halkın sırtına binerek ve rejimin baskısını artırarak sağlamaya çalışmaktadır. Rejimin resmi olarak Tokayev ve kabinesi olarak kendini örgütlemesine aldırış etmeyen kitleler ise "ŞAK KET! (Git İhtiyar!)" sloganını sıkça dillendirmektedir. Rejimin temel karakteri ve derinde yatan çelişkilerini tahlil eden gerçek bir devrimci önderlikten yoksun olan kitleler daha çok taleplerini valilerin görevden alınması ve kabinenin değişmesi gibi sloganlarla ifade etmeye çalışmaktadırlar.

3) Kazakistan halklarının ayağa kalkmasından sonrasında uluslararası güçler de devreye girmiş bulunmaktadır. Türkiye'deki İslamcı-Türkçü faşist rejimin ve onun dışarıdan destekçisi Perinçek tipi gericiler, düşünüş biçimleri ve tahlillerinde Kazakistan'daki kitle ayaklanması manipüle edilmektedir. Şurası açıktır ki, üzerinde yaşadığımız dünyada hakim olan güçler kapitalist-emperyalist karakterde olan güçlerdir. Fakat bu güçler dinsel/tanrısal yetilerle donatılmış bir şekilde sahaya/kitlelerin mücadelesine müdahil olmazlar. Siyasette ise her şey bir "oyun sahnesinden" ya da "bir danışıklı dövüşten" ibaret değildir. Bu kapitalist-emperyalist sistemin içerisinde çok boyutlu ve çok derinlikli çelişkiler vardır. Bu çelişkiler her yerde cereyan etmekte ve farklı boyut ve yoğunluklarda kendilerini göstermektedirler. 20 milyonluk nüfusu ve temel kitleleriyle Kazakistan tek başına uluslararası güçlerin piyonu ve deney sahası olarak görülemez, ortaya çıkan taleplerin ve rejime duyulan öfkenin boşa çıkartılmaya çalışılması kabul edilemez. Ayrıca İslamcı-Türkçü faşist rejimin destekçilerinin en temel korkusu da Türkiye/Kuzey Kürdistan'da da halk kitlelerinden gelebilecek

böylesi benzer bir reaksiyondur. Dolayısıyla bu, hem bir düşünüş biçimi hem de rejimi kollayacak bir sopa olarak işlev görmektedir.

4) Kazakistan; Rusya, Çin, ABD ve AB emperyalistleriyle çok boyutlu ilişkiler geliştirse de en fazla ithalatı Rusya ile yapmaktadır. Çin ile sınır komşusudur. AB emperyalistleriyle azımsanmayacak bir ticaret hacmi vardır. Tüm bu kapitalist-emperyalistler birbirlerine hem muhtaç hem de rakiptirler. Öte yandan bölgede Orta Asya'da Rusya'nın konumu ve gücü ABD'ye ve Çin'e kıyasla tartışmasız bir üstünlük olarak görülmektedir. (Şimdilik) Rusya ve ABD Kazakistan içinde ve dışında bulunan oligarklar, paramiliter gruplar ve siyasal kanallar üzerinden kendileri için uygun bir ortam yaratma kaygısı içerisinde olup halkın isyanını çalmak veya buraya kendi renklerini çalmak istemektedirler. Ayrıca ABD'nin Orta Asya'da oluşan bu "gediğe" oynamaya teşne olup olmadığını da önümüzdeki günlerde göreceğiz.

5) Dünya'nın her yerinde, kapitalist-emperyalist rejimlerin hüküm sürdüğü her coğrafyada isyan, başkaldırı ve ayaklanma meşrudur. Mao Zedong'un da dediği gibi baskının olduğu yerde başkaldırı da olacaktır. Fakat önemli ve tayin edici olan bu çok yönlü baskılara ve gereksiz acılara karşı bir program ve gerçek bir alternatifin olup olmayacağıdır. Böylesi bir alternatif, strateji, program ve geniş kapsamlı vizyon, Bob Avakian'ın mimarı olduğu ve önderlik ettiği yeni komünizmde mevcuttur. Sadece şu ya da bu özgülde değil, dünya çapında kapitalist-emperyalist sistemin ve yerel gericiliklerin köklerinden sökölüp atılması ve insanlığın özgürleştirilebilmesi için, dünyanın gidişatından rahatsızlık duyan herkesin Bob Avakian'ın yeni komünizmini analiz etmeli, bunu daha derinden öğrenmeli ve bu önderliği takip etmeleri gerekmektedir!